

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФОНЕТИКА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ТА АКЦЕНТОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма «Англійська мова і література та друга іноземна мова»

за спеціальністю В11 Філологія

спеціалізації В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

галузі знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Фонетика англійської мови та акцентологія
Викладач (-і)	Матіяш-Гнедюк І.М.
Контактний телефон викладача	0342 59 60 99
Е-mail викладача	iryna.matijash-hnediuk@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Вівторок 14.00 ауд. 208(ФІМ) Четвер 15.00 Zoom https://us05web.zoom.us/j/9919157119?pwd=UVBtY1hPL09mRUxXTkdhV3E3cS9BUT09
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Предмет. Курс "Фонетика англійської мови та акцентологія" спрямований на формування теоретичних знань і практичних навичок у галузі фонетики англійської мови, включаючи її звукову систему, інтонацію, ритміку, а також особливості акцентології. Увага приділяється вивченню основних типів акцентів і діалектів англійської мови, їх відмінностей у вимові, ритмічних структурах, наголосі слів та речень.</p> <p>Студенти ознайомляться з ключовими поняттями, такими як артикуляційна база англійської мови, фонетичні явища, наголоси та інтонаційні патерни, а також засвоять практичні прийоми аналізу та імітації різних акцентів.</p> <p>Курс забезпечує інтеграцію теоретичних знань із практичним застосуванням, зокрема через аналіз автентичних текстів, прослуховування носіїв мови та відпрацювання вимови. Основна мета курсу – покращення фонетичної компетенції студентів та розвиток їхньої здатності розуміти й відтворювати англійську мову в різних акцентних варіаціях.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою курсу є формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок у сфері фонетики англійської мови та акцентології. Курс спрямований на розвиток фонетичної компетенції, що включає правильну артикуляцію, інтонацію, ритміку, наголошування, а також здатність розпізнавати та імітувати різні акценти й діалекти англійської мови.</p> <p>Цілі курсу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з основами фонетики англійської мови: 2. Формування навичок аналізу фонетичних явищ: 3. Розвиток практичних навичок: 4. Ознайомлення із акцентами і діалектами англійської мови: 5. Розвиток слухових навичок і фонетичного сприйняття: 6. Формування міжкультурної компетенції: 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Загальні компетентності:

ЗК 5 здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями з іноземної мови.

ЗК 6 здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК 8 здатність працювати в команді та автономно;

ЗК 11 здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях професійної або навчальної діяльності;

ЗК 9 здатність спілкуватися іноземною мовою;

ЗК 12 здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології.

Фахові компетентності:

ФК1 Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ

ФК 2 здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні;

ФК 4 Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаю(є)ться, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 8 Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 11 Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК 14 Розуміння основних цілей і завдань освітнього процесу, здатність добирати та використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання іноземних мов.

Результати навчання:

РН2 Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

РН3 Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

РН5 Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

РН6 Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

РН7 Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

РН10 Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

РН16 Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

5. Організація навчання**Обсяг навчальної дисципліни**

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	-
семінарські заняття / практичні / лабораторні	30
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
2	В11 Філологія	1	В

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Аспекти фонетики: акустичний, фізіологічний та соціолінгвістичний підходи Огляд основних аспектів фонетики. Взаємозв'язок між фізіологічними, акустичними та соціолінгвістичними характеристиками звуків. Фонетика як частина міждисциплінарних досліджень.		4	8
Тема 2. Артикуляційні бази мов і міжмовні відмінності Поняття артикуляційної бази. Порівняння артикуляційної бази англійської мови з іншими мовами. Вплив рідної мови на вимову англійської.		4	8
Тема 3. Фонологічні процеси: алофони та їх роль у мовленні Розуміння поняття алофонів. Фонологічні процеси, що впливають на реалізацію фонем. Приклади алофонів в англійській мові та їх вплив на комунікацію.		2	4
Тема 4. Вплив акценту на розуміння мовлення: лінгвістичні та соціокультурні аспекти Аналіз ролі акцентів у комунікації. Розпізнавання регіональних та соціальних акцентів англійської мови. Стереотипи, пов'язані з акцентами, та їх вплив на міжкультурну комунікацію.		2	4
Тема 5. Просодія: мелодія, ритм і темп мовлення Поняття просодії та її компоненти. Вивчення мелодійності мовлення, ритмічних структур та темпу в діалогічному та монологічному мовленні. Їх значення для комунікативної ефективності.		2	4
Тема 6. Вокалізація і редукція звуків в англійській мові Особливості вокалізації в англійській мові. Редукція голосних і приголосних у зв'язному мовленні. Вивчення прикладів у різних стилях мовлення.		4	10
Тема 7. Фонетичні стилі мовлення та контекстуальна вимова Розуміння стилістичних варіантів вимови: формальне, нейтральне та неформальне мовлення. Вплив контексту на фонетичні характеристики мовлення.		4	4
Тема 8. Сегментація мовлення: фразові паузи та межі висловлювань Поняття сегментації мовлення. Вивчення функцій пауз у зв'язному мовленні. Фразові паузи та їх вплив на інтонацію і сприйняття мовлення.		4	8
Тема 9. Фонетичні тренування для удосконалення вимови Практичні техніки для покращення вимови: скоромовки, повторення, shadowing. Розвиток навичок самостійного коригування вимови.		4	10
ЗАГАЛОМ:		30	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Види контролю: поточний (усне опитування на
---	--

	<p>практичному занятті); підсумковий (перевірка усного індивідуального завдання; тест у системі дистанційного навчання). Система оцінювання навчальної дисципліни складається з таких компонентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аудиторна робота (35 % від загальної кількості балів за курс (100%) – активна участь під час практичних занять; виконання тестових завдань). 2. Самоосвіта (15% – участь в онлайн курсі, який відповідає тематиці та програмним результатам навчальної дисципліни, що підтверджується сертифікатом). 3. Письмовий залік (50%, з яких: виконання індивідуального завдання – 20%; підсумковий тест – 30% від загальної кількості балів).
Вимоги до письмової роботи	<p><u>Підсумковий тест:</u> В установленний час, самостійно виконайте тест – 30 питань формату «множинний вибір», щоб перевірити розуміння теоретичних аспектів навчального матеріалу (30% від загальної кількості балів).</p>
Практичні заняття	<p>Знання студента оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:</p> <p>«відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;</p> <p>«добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;</p> <p>«задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;</p> <p>«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p><u>Форма контролю:</u> залік; форма задачі (письмова).</p> <p><u>Розподіл балів за завдання:</u> Тест складається з 50 завдань, виконання яких демонструє рівень теоретичних знань та сформованості у студентів соціокультурної та соціолінгвістичної компетентності. Правильний варіант відповіді оцінюється в 2 бали, невірна відповідь, або її відсутність – 0 балів. Максимальна</p>

кількість 30 балів розраховується як сума балів набрана за тестові завдання (100 балів) із ваговим коефіцієнтом 0,3.

7. Політика навчальної дисципліни

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові/студентці за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання тематичних тестувань. Складання заліку передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 100 балів, мінімум 50 балів). При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента/студентки на лекційних та практичних заняттях, активність під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття.

Письмові роботи:

Програмою курсу передбачена 1 письмова підсумкова контрольна робота із максимальною оцінкою 30 балів.

Академічна доброчесність: Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з «Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науководослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Редакція 2)» можна за покликанням: <https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2023/04/nova-redaktsiia-polozhennia-pro-zapobihanniaakademichnomuplahiatu.pdf>. Студент зобов'язаний неухильно дотримуватися норм академічної доброчесності, правил внутрішнього розпорядку навчального закладу, інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють освітній процес у ЗВО. У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного чи підсумкового контролю, студент отримає «0» балів. Повторна невідповідна поведінка під час заняття/виду контролю може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти». Ознайомитися із положенням можна за покликанням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні документи/polozhenja/>

Відвідування занять Студент має вчасно приходити на заняття. Він може бути не допущений до заняття, у разі спізнення без вагомої на те причини. Студент має брати активну участь в обговоренні питань, які розглядаються під час лекційних і практичних занять; заохочується висловлювання власної думки. Здобувач вищої освіти має бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення дискусійних питань на заняттях. Студент може відпрацювати будь-яке пропущене з поважної причини заняття чи вид контролю. Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують матеріал самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn та виконанням письмових завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»

<https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2022/11/polozhennia-proindivid.-grafik.pdf>
Студенти, які не набрали 50 балів за відомістю №1, мають право перескласти залік за відомістю №2. На консультаціях викладача студенти мають можливість отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять та при виконанні письмових робіт. У разі отримання незадовільної оцінки з навчальної дисципліни за талоном №3, студенти мають право на повторне її вивчення, що регламентовано «Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (Редакція 3)», ознайомитися з яким можна за покликанням:

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/povtorne-vuvchenniadustzuplin.pdf>

Неформальна освіта: Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів на платформах Coursera, Udemy, тощо,

наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів/тренінгів, тощо) регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом

неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Самостійна робота – зарахування результатів неформальної освіти: проходження он лайн курсів по :

<https://ua.udemy.com/course/perfect-your-british-english-accent/learn/lecture/10789696#overview>

<https://ua.udemy.com/course/basic-american-pronunciation/>
або інші курси за бажанням студентів.

8. Рекомендована література

1. Боговик О. А.(2019). Навчальний посібник з курсу практичної фонетики англійської мови для студентів I курсу спеціальності "Філологія": навч. посіб. Дніпро, 137 с. <https://crust.ust.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c5f91fe9-7d3e-4afe-9ca1-630aa7f2b174/content>
2. Заграновська О., Колосова О., Лазарєв О., Редько Ю., Тюпа С. (2004) Вступний корективний курс з практики усного й писемного англійського мовлення. Навчально-методичний посібник. «Плай» Івано-Франківськ, 64 с.
3. Baker A. (2006) Ship or Sheep? An Intermediate pronunciation Course. 3d edition. Cambridge.
4. Botinis, Antonis. (2024). The future of Phonetics. 15th International Conference of Experimental Linguistics. URL: https://www.researchgate.net/publication/382337578_The_future_of_Phonetics?tp=eyJjb250ZXh0Ijp7ImZpcnN0UGFnZSI6ImhvbWUiLCJwYWdlIjoic2VhemNoIiwicG9zaXRpb24iOiJwYWdlSGVhZGVyIn19
5. Hengcock M. (2003). English Pronunciation in Use. Intermediate. Cambridge University Press.
6. Kráľová, Zdena & Nemčoková, Katarína & Hrbáková, Karla & Kral, Samuel. (2024). Identification and evaluation of English accents by listeners with related native languages. Glottodidactica. 51. 205-222. URL: 10.14746/gl.2024.51.2.10. https://www.researchgate.net/publication/387530554_Identification_and_evaluation_of_English_accents_by_listeners_with_related_native_languages/citations
7. Kumar, Dr. (2024). Phonetics: Understanding Pronunciation Basics. URL: https://www.researchgate.net/publication/385898752_Phonetics_Understanding_Pronunciation_Basics
8. Marks J. (2007) English Pronunciation in Use. Elementary. Cambridge University Press.
9. Mortimer C. (2007). Elements of Pronunciation. Cambridge University Press.
10. Naqsyah, Ibnu & Husna, Fadhilatul. (2024). AN OVERVIEW OF PHONETICS, PHONEMICS, AND GRAPHEMES. Jurnal Recoms. 1. 58-67. 10.59548/rc.v1i2.289. URL: https://www.researchgate.net/publication/387281308_AN_OVERVIEW_OF_PHONETICS_PHONEMICS_AND_GRAPHEMES?tp=eyJjb250ZXh0Ijp7ImZpcnN0UGFnZSI6ImhvbWUiLCJwYWdlIjoic2VhemNoIiwicG9zaXRpb24iOiJwYWdlSGVhZGVyIn19
11. Roach, P. (2009). English Phonetics and Phonology. A practical Course. Cambridge University Press. URL: https://www.uoanbar.edu.iq/HumanitarianEducationCollege/catalog/English%20Phonetics%20and%20Phonology_Peter%20Roach.pdf
12. Carr, Ph. (2013). English phonetics and Phonology. An Introduction. Wiley-Blackwell. URL: https://classproec.gnomio.com/pluginfile.php/8287/mod_resource/content/1/English_Phonetics_and_Phonology.%202nd%20Ed.%20Carr.%202013.pdf
13. Szczegielniak, A. (2024). Phonetics: The Sounds of Language. URL: <https://scholar.harvard.edu/files/adam/files/phonetics.ppt.pdf>

Викладач: Матіяш-Гнедюк І.М., доцент кафедри англійської філології